VII. évfolyam

2012. dec.

TIVADARI HÍRMONDÓ

Tivadar Község Önkormányzatának lapja

Információs Ökoház épült községünkben

2012. december 19.-én került megrendezésre Tivadaron a Magyarország - Románia Határon Átnyúló Együttműködési Program keretében bonyolított "Természet és Környezetvédelmi Információs Központ kialakítása" című támogatott projekt átadó ünnepsége.

Dányádi Erika, a BIO-SZIL Természetvédelmi és Környezetgazdálkodási Nonprofit Kft. ügyvezető igazgatója tájékoztatta a résztvevőket a projektről.

A projekt fő gerincváza a beruházási munkálatok voltak. A beruházások magyar és román területen valósultak meg a dokumentációban meghatározottak szerint:

- Információs Ökoház került kialakításra Tivadar , Érendréd községben
- Takács József vízitanösvény került továbbfejlesztésre Sonkád-Kölcse-Fülesd-Túristvándi községeket érintve.
- Partifecske Tanösvény került kiépítése Tivadar-Tarpa községeket érintve.
- Tanösvény került kiépítésre Érendréd községet érintve.

A BIO-SZIL NONPROFIT Kft. célja a Természet- és Környezetvédelmi Információs Központok kialakításával, hogy a partnereikkel együttes erővel tudjanak fellépni a természet- és környezetvédelmi szempontok érvényesítése mellett. Ezen célok megvalósításával pedig olyan problémákra kívánnak megoldást nyújtani, mint a határmenti természeti értékek védelme és bemutatása, a természeti szennyezések és eldobott/lerakott hulladék mennyiségének csökkentése, a klímaváltozás elleni küzdelem segítése, melyek hatása nagymértékben befolyásolja Földünk környezetét, az emberiség jövőjét.

Így a partnereikkel közösen rendkívül fontosnak tartják, hogy az emberek figyelmét a természetre és saját környezetükre irányítsák, melyet a programban tervezett Információs Ökoházak által nyújtott szolgáltatások, tájékoztató programok, rendezvények, kiállítások és bemutatók szervezésével kívánnak megvalósítani.

START KÖZMUNKAPROGRAM

Településünk 2012. február 6-tól 12 fő közfoglalkoztatását kezdte meg Start Közmunkaprogramban. A foglalkoztatás keretében 12 fő a beton lapburkolóval borított árokmedrek, földmedrű árkok karbantartását, átereszek tisztítását, bel- és külterületi utak kátyúzását, karbantartását útpadkák és közterületek kaszálását kezdték el.. A téli időszakban, a program kezdetén településünk közterületeinek hó és síkosság mentesítését végezték.

A közfoglalkoztatás keretében 15.7 millió forint felhasználására volt lehetőség saját erő igénybevétele nélkül, mely a szükséges védő ruházattól, a nagyobb értékű (kistraktor, pótkocsi, tolólap, fűkasza adapter) gépek beszerzéséig teremtett lehetőséget.

Tivadar önkormányzati úthálózata belterületi zsákutcákból és külterületi mezőgazdasági utakból áll. Az elmúlt időszak forráshiánya miatt a burkolatok állapota jelentősen leromlott, a mezőgazdasági utak nagy része a rendszeres karbantartások elmaradása miatt nehezen járható. A pályázat során a utcák leromlott burkolatát kívántuk kijavítani kátyúzással. Padkarendezést végeztünk a további károsodások megelőzése érdekében, melyhez kiegészítő kézi földmunkát biztosítunk a közmunka program keretében.

Tivadar település belvíz elvezető hálózata zárt csapadékvíz elvezető rendszerből, nyílt burkolt árok rendszerből és nyílt földmedrű rendszerből áll. A programban megvalósult az átereszek tisztítása, a teljes bel-és külterületi csatornahálózat kaszálása, karbantartása, valamint árterület cserjézése.

Rendezvények képekben

Anyák napja

Idősek napja

Mikulás

Tiszavölgyi kalandtúra

GARÁZSKORSZERŰSÍTÉS

Önkormányzati felzárkóztató program keretében Tivadar 2.4 millió forint támogatásban részesült.

Önkormányzatunk a falugondnoki szolgáltatás fejlesztése érdekében még az elmúlt években pályázati támogatással olyan nagyobb méretű mikrobuszt szerzett be, mely alkalmas mozgáskorlátozott személyek és mozgásukat segítő eszközök szállítására. A többlet funkció bevezetése azzal járt, hogy a gépjárművet nem tudtuk fedett és biztonságos helyen tárolni.

A jármű, így ki volt téve az időjárás viszontagságainak.

A közel 10 millió-s jármű megóvása és a falugondnoki szolgáltatás színvonalának megőrzése érdekében szükséges volt a jelenlegi garázs bővítése.

SEGÍTŐ HÁLÓZAT

2010. december 15-i kezdettel a Beregi Többcélú Kistérségi Önkormányzati Társulás elindította a TÁMOP 5.1.1. Segítő Hálózat kialakulása elnevezésű pályázatát, melynek keretében Tivadar településen is Segítő Hálózati iroda jött létre.

A helyi programiroda közel 24 hónapos működése alatt a Faluház egyik földszinti helyiségében működött, ahol három segítő hálózati munkatárs várta bizalommal és segítőkészen a hozzájuk problémáikkal forduló lakosokat.

Szociális jellegű ügyintézés alkalmával elsősorban kérelmek, különböző segélyek, támogatások megigénylésére szükséges papírok, dokumentumok kitöltésében való segítségnyújtás; közgyógy igazolványok igényléséhez szükséges dokumentumok kitöltése; valamint telefonszámlák befizetéséhez haladék, illetve több részletbeli fizetés megigénylésében segédkeztek. 2012-ben 26 db szociális segítségnyújtás volt a településen.

Családsegítés keretében főleg problémás családok figyelemmel kísérése, egyedül élő idős személyek meglátogatását végezték. A családlátogatások keretében elbeszélgetések, a nehéz anyagi, illetve érzelmi helyzetbe került családok, idősek és magánszemélyek számára életviteli-, illetve mentálhigiénés tanácsadások nyújtása történtek. 2012-ben 73 db családtámogató segítségnyújtás volt a településen.

A településen lévő munkanélküliek számának és helyzetének folyamatos figyelemmel kísérése; igény szerinti önéletrajzok, motivációs levelek írása, valamint az állásra jelentkezéshez szükséges dokumentumok, egyéb iratok fénymásolásában nyújtottak segítséget. 2012. évben 48 db munkaügyi segítségnyújtás volt a településen.

A helyi önkormányzat munkáját folyamatosan kisegítették, szellemi fogyatékos személlyel foglalkoztak, valamint a célszemélyek számára egyéb a fenti kategóriákba nem sorolható ügyekben nyújtottak segítséget. 2012. évben 29 db egyéb jellegű segítségnyújtás volt a településen.

A célszemélyek közül 18 fő lett bevonva a képzésekbe. Az IKT kompetencia fejlesztés tréningbe 10 fő, a kommunikációs alapok tréningbe 2 fő, a hatékony munkahelyi kommunikációs tréningbe 6 fő lett bevonva. Közülük 17 fő végezte el sikeresen a képzést, 1 fő morzsolódott le.

Az iroda közel két évi működése során 66 személlyel 444 esetben történt ügyféltalálkozó, és nyújtott segítséget a helyi lakosoknak. Az ügyfelek nemek szerinti megoszlása 62% nők és 38% férfiak volt.

A Európai Unió strukturális alapokból finanszírozott projekteknek sajátos jellegzetessége, hogy kezdetük van és végük. A pályázatban közreműködő települések a vállalt kötelezettségeinknek eleget tettek, így a projekt 2012. október 31-én lezárásra került.

"A világ szomjas, mert mi éhesek vagyunk"

Március 23-án a víz világnapja alkalmából a Felső-Tiszavidéki Vízügyi Igazgatóság és a Magyar Hidrológiai Társaság Megyei Szervezete két kategóriában hirdetett pályázatot.

A szakmai pályázat kategóriában az első helyet Csapóci Martina és a tivadari Vass Zsófia, a fehérgyarmati Deák Ferenc Gimnázium 7.k. osztály tanulói nyerték meg "A világ szomjas, mert mi éhesek vagyunk" című dolgozatukkal.

VIRÁGOS MAGYARORSZÁGÉRT 2012

2012. november 9-én osztották ki Hévízen a Virágos Magyarországért Mozgalom 2012-es díjait, melyeket Dr.Lévai Anikó, valamint az érintett minisztériumok és a Magyar Turizmus Zrt. vezetői adtak át.

Város kategóriában Hévíz vitte el a pálmát, míg falu kategóriában Csopak lett az első. Immár több mint egy évtizede vesz részt településünk is a "Virágos Magyaror-ságért" versenyben. Az évek során már több alkalommal részesült községünk díjazásban. Az idei díjkiosztó ünnepségen is újabb elismerést sikerült elérni.

Ez alkalommal az oklevél mellett az észak-magyarországi Spitzmüller Kertészet szponzori díjat adományozott a Virágos Magyarországért 2012. évi versenyben elért kiemelkedő teljesítményéért Tivadar településnek.

A felajánlott díj: 400 db egynyári virágpalánta. Ezek a dísznövények 2013 májusától tehetik még szebbé, virágosabbá községünket.

2013 a változások éve a közigazgatásban

A Kormány az elmúlt húsz év legátfogóbb közigazgatási reformját hajtja végre. Az újjászervezés egyik legjelentősebb területe, a járási rendszer kialakítása volt. 2013 január 1-től országszerte 175 járási, a fővárosban pedig 23 kerületi hivatal kezdte meg működését.

A járások és a járási székhelyek kialakításának alapelve az volt, hogy a megyék határaihoz igazodva az állampolgárok számára biztosítsa az államigazgatási szolgáltatásokhoz való gyors és könnyű hozzáférést, és a jelenleg létező ügyintézési helyszínek lehetőség szerint maradjanak meg. Minden egyes járásszékhelyen van járási hivatal, amely a megyei kormányhivatalok szervezeti egységeként működik.

A járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 218/2012. (VIII. 13.) Korm. rendelet 1. számú melléklete tételesen rögzíti a járási hivatalok székhelyeit és azok illetékességi területét. A kormányrendelet 1. számú melléklete alapján Tivadar község a Fehérgyarmati járáshoz tartozik, a járási hivatal hatáskörébe tartozó közigazgatási ügyekben a Fehérgyarmati Járáshivatalhoz kell fordulniuk az ügyfeleknek. A tivadari lakosok ügyeit 2013. január 1-től a Fehérgyarmati Járáshivatal (székhelye: 4900. Fehérgyarmat, Kiss Ernő u. 2.) intézi.

Fontos változás, hogy 2013. január 1-től több szociális ellátás megállapítása a jegyző hatásköréből átkerült a járási hivatal hatáskörébe, így ezekben az ügyekben a Fehérgyarmati Járáshivatalhoz kell fordulni.

A járási hivatalokhoz tartozik 2013. január 1-től a szociális pénzbeli ellátások közül:

- az időskorúak járadéka,
- az alanyi jogú és az emelt összegű ápolási díj intézése,
- a már megállapított ellátások folyósítása.

A szociális természetben nyújtható ellátások közül:

- az alanyi és normatív közgyógyellátás
- és az egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság megállapítása.

A gyermekvédelmi és gyámügyek vonatkozásában a jegyző hatásköréből a járási hivatal hatáskörébe kerül:

- védelembe vétel és ideiglenes hatályú elhelyezés,
- családi pótlék természetbeni nyújtása,
- iskoláztatási támogatás szüneteltetése.

Az Okmányiroda által ellátott igazgatási feladatokat, 2013. január 1-től a tivadari lakosok vonatkozásában a Fehérgyarmati Járáshivatal látja el.

A Munkaügyi Kirendeltség illetékességi területe jelenleg még nem változott meg, így a tivadari lakosok ügyeit átmenetileg a Vásárosnamény városban működő Munkaügyi Kirendeltség látja el továbbra is. A Munkaügyi Kirendeltség illetékessége 2013. június 1-ig rendeződni fog, melyről az önkormányzat tájékoztatni fogja a lakosságot. A változás után a tivadari lakosok ügyeit a Fehérgyarmat városban működő Munkaügyi Kirendeltség fogja ellátni.

A bíróságok illetékességi területe nem igazodik a járási

rendszerhez, így Tivadar továbbra is a Vásárosnaményi Járásbíróság illetékességi területéhez tartozik.

Az illetékességi terület a rendőri szervek eljárása esetében is változatlan maradt.

Önkormányzataink életében is változást hozott a 2013. év, mert január 1-én hatályba lépett a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX törvény, mely megszüntette a korábbi körjegyzőségeket, és polgármesteri hivatal, vagy közös önkormányzati hivatal létrehozását írta elő az önkormányzatok számára. Azok a települések, melyeknek a lakosságszáma nem érte el a 2000 főt, Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX törvény 85.§ (1) bekezdése alapján közös önkormányzati hivatal alakítására kötelezettek.

Ezen jogszabályi kötelezettség teljesítésére, Kisar-Penyige-Tivadar önkormányzatok képviselő-testületei 2012. december 13-án megtartott együttes ülésükön döntöttek a Kisari Közös Önkormányzati Hivatal, 2013. január 1. nappal történő megalakításáról. Elfogadták a közös önkormányzati hivatal létrehozásáról szóló megállapodást, és annak alapító okiratát.

A lakosok életében a hivatal átalakítása nem jár jelentős változással, mert mindhárom településen továbbra is állandó ügyfélszolgálat működik. A megszokott rendben történik az ügyfelek fogadása, ügyeiknek intézése.

Dr. Péter Csaba
jegyző

ELNYERT PÁLYÁZATAINK

Természeti értékekre alapozott turisztikai fejlesztések a Szatmár-Beregi Natúrpark területén 481.928.037.-	folyamatban
Virágos Magyarországért	oklevél és szponzori díj
ÖNHIKI	6.060.000.-
Ivóvízminőség javító program kb. 80 milliós fejlesztés	folyamatban
Önkormányzati felzárkózató program	2.400.000.-
Start közmunkaprogram	15.700.000.-

Újabb vendégházakkal gazdagodott településünk

Szatmárikum Vendégház

2012. augusztus 24.-én hivatalosan is átadásra került Tivadar községben a Mezőgazdasági És Vidékfejlesztési Hivatal közreműködésével és az FVM támogatásával finanszírozott "Szatmárikum Vendégház."

A Szatmárikum Házai Egyesületet 2008. augusztusában alapították, azzal a céllal, hogy a helyi emberek megélhetését, a helyi termékek népszerűsítését és értékesítését, a falusi turizmust támogassák.

A pályázat elkészítésekor 2009.-ben a fő gondolat a fejlesztés volt, mégpedig olyan formában, hogy egy új falusi vendégház kerüljön kialakításra, mely színvonalas szolgáltatásokat képes nyújtani a vendégek számára, mint egy wellnescentrum, csak falusi környezetben, a népi hagyományokat és szokásokat megőrizve. Így a vendégház célcsoportjai elsősorban magasabb minőségi szolgáltatásokat igénylő turisták, kisgyermekes családok, külföldi vendégek.

A fejlesztés helyszínéül Tivadar községre esett a választásuk, mert Tivadar a Felső-Tisza vidék egyik legkedveltebb helye, és egyben a szatmár-bereg kapuja. A vendégház a faluközpontban van, a polgármesteri hivatallal szemben.

Mivel az épület szoros részét képezi a faluközpontnak, így a vendégház megépítése és a parkosított környezete esztétikai szempontból is hozzájárul a természeti környezet javításához.

Tivadar község lakosainak száma 300 fő alatt van. Az alacsony lakosságszám ellenére a község turisztikai fejlődési tendenciája évről évre a beregi térség legjobbjai közé tartozik, melyet a Tisza-folyónak és a viziturizmusra épülő szolgáltatásoknak köszönhet.

A Szatmár-Beregi térség legnagyobb vonzerejét az érintetlen természeti környezet, az emberek kedvessége, a népi hagyományok hű őrzése és a gazdag érintett örökség adja.

A vendégházban 3 db 2 ágyas és 2 db 4 ágyas szoba került kialakításra 4 napraforgós minőségben. A szobákhoz külön fürdőszoba tartozik. A vendégek igényeinek minél színvonalasabb kielégítése végett egy wellness sarok is beépítésre került, ahol szauna, gőzkabin és jacuzzi, mint egészségmegőrző szolgáltatás vehető igénybe. A gyermekek szórakoztatásáról a hinta és játszóvár gondoskodik, majd míg a főzési lehetőség akár a belső konyhában, akár a kinti látványkonyhában is lehetséges. A látványkonyhában kemence és grillsütő is beépítésre került, melyben a helyi termékek készítésére nyílik lehetőség.

A projekt megvalósítása során eszközbeszerzés, folyamatos nyilvánosság tájékoztatás (többek között a honlapunkon www.szatmarikumhazai.hu weboldalon), valamint kiadvány készítésére is sor került.

Kuruc Vendégház

2012. május 31-én nyitotta meg kapuit a Kuruc Vendégház, melynek kivitelezését az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból társfinanszírozott Új Magyarország Vidékfejlesztési Program III. tengelyének turisztikai tevékenységek ösztönzésére benyújtott támogatása segítette.

A több mint két évig tartó beruházás eredményesen zárult, ugyanis egy igényes, színvonalas négy napraforgós falusi szálláshellyel gazdagodott a település. A vendégház 16 fő elszállásolására alkalmas 5 db szobával, egy 20 férőhelyes étkezővel, jól felszerelt konyhával, filagóriával rendelkezik.

A mozgássérültek részére az egyik szoba részlegesen akadálymentesített.

A faluban egyedülállóan, a pihenni vágyók kényelmét és kikapcsolódását szabadtéri úszómedencével igyekeznek biztosítani.

A vendégház kialakítása során a házigazdák megpróbálták ötvözni a hagyományos szatmár-beregi népi motívumokat a XXI. Sz. vendégeinek elvárásaival.

Céljuk, hogy az ide érkező turistáknak bemutathassák ennek a csodálatos, érintetlen vidéknek a "kincseit" és megismertessék az idelátogatókkal az itt élők végtelen vendégszeretetével.

Számos programmal, mint például szabadtéri kemencézés,

íjászbemutató, kenu-, kerékpártúra szervezése, pálinkakóstoltatás, a fokozottan védett területek bemutatása szakképzett túravezetővel, kirándulással a környező településekre, majd a kellemes falusi szálláshelyen való pihenéssel segítik a vendégeket a náluk eltöltött idő tartalmas kihasználására.

Tivadar község Önkormányzatának 2013 évi koncepciója

A teljesen átalakuló jogszabályi környezet, a szinte követhetetlen jogszabályi változások, a végrehajtáshoz szükséges útmutatások hiánya, a települési önkormányzatok helyének, szerepének újrafogalmazása, járási hivatalok kialakítása, az oktatási terület átszervezése mind-mind olyan tényező, amely a költségvetés tervezését jelentős mértékben megnehezíti, sőt bizonytalanná teszi. Nehéz ebben az időszakban megbecsülni a bevételek és a kiadások várható alakulását, illetőleg nehéz megalapozott adatokon és tényeken nyugvó koncepciót a Képviselő-testület elé terjeszteni.

Az biztosan kijelenthető, hogy az önkormányzat költségvetésének főösszege 2013-ban jelentős mértékben (fejlesztési kiadásokat nem figyelembe véve) csökken, melynek okai az alábbiak:

- 2013. január 1-től a gépjárműadóból befolyt bevételnek csak a 40%-a illeti meg a települési önkormányzatot, mely döntés közel 600 eFt bevételi kiesést jelent a következő évben számunkra.

• Jövő évtől megszűnik a helyi önkormányzatokat megillető személyi jövedelemadó helyben maradó része bevételi forrás azzal, hogy a helyben maradó személyi jövedelemadó összege egy általános jellegű támogatásba épül be. Azt nem tudjuk, hogy ez a gyakorlatban mekkora bevételt jelenthet számunkra, az viszont tény, hogy 2012-ben ebből a forrásból 877 eFt bevételünk származott.

• Az Általános iskola állami feladatellátása miatt az önkormányzat (2012 évi tervezési szinten) intézmény fenntartó társulás hozzájárulást nem tervez

A 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban Ötv.) 111§ (2)-(3) bekezdése értelmében az önként vállalt feladatok forrását és kiadását a 2013. évi költségvetési rendeletnek elkülönítetten kell tartalmaznia. A rendelkezés végrehajtása érdekében a jövő évi költségvetési rendeletben a működési és esetleges felhalmozási feladatokon belül a kötelező és önként vállalt feladatok forrásának és kiadásának a bemutatása is szükséges.

Az Ötv. 111§ (4) bekezdése értelmében a költségvetési rendeletben működési hiány már nem tervezhető.

Bevételek:

A központi költségvetés támogatása:

A települési önkormányzatok működésének támogatása:

A központi költségvetés támogatást biztosít a települési önkormányzatok számára a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló, 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. §-ában meghatározott egyes feladatok, így az igazgatással, a településfejlesztéssel, településrendezéssel, településüzemeltetéssel, a környezet-egészségüggyel, a lakás- és helyiséggazdálkodással, a helyi környezet- és természetvédelemmel, vízgazdálkodással, vízkárelhárítással, ivóvízellátással, szennyvízkezeléssel, a védelemmel, a helyi adóval, gazdaságszervezéssel, turizmussal, a kistermelők, őstermelők értékesítési lehetőségeinek biztosításával, a sport, ifjúsági, nemzetiségi ügyekkel, a közbiztonsággal, a helyi közösségi közlekedéssel, a hulladékgazdálkodással és a távhőszolgáltatással kapcsolatos feladatok ellátásához.

A költségvetési törvény módosítására benyújtott tervezet szerint a polgármesteri hivatalok, illetve közös önkormányzati hivatalok feladatellátására a hivatalokban dolgozó személyek száma alapján 4,5 millió forint/fő támogatást adna az állam, azonban ez - a tervezet szerint - tartalmazná a hivatal személyi kiadásait, valamint a dologi kiadásait is.

Az oktatási ágazatban az önkormányzatok fő feladata az óvodai ellátás lesz. Az önkormányzatok egyes köznevelési feladatainak támogatásához a központi költségvetés több elemű támogatással járul hozzá. A jogszabályi előírások alkalmazásával biztosítja az óvodapedagógusok illetményét, emellett kötött felhasználású támogatás illeti meg az óvodát fenntartó önkormányzatokat az óvodai nevelést biztosító eszközök és felszerelések beszerzéséhez, valamint a feladatellátásra szolgáló épület folyamatos működéséhez.

Továbbra is önkormányzati feladat a gyermekétkeztetés, (óvodás és iskolás gyermekétkeztetés) amit a költségvetés támogat, figyelemmel a rászoruló gyermekek szociális helyzetére is. (Forrás: T/7655. sz. törvényjavaslat Magyarország 2013. évi központi költségvetéséről)

A szociális és gyermekjóléti ellátórendszerben is jelentős változások várhatók, az ezekre vonatkozó szaktörvényi módosulásokról ugyanakkor az Országgyűlés még nem döntött. 2013. január 1-jétől a járási kormányhivatalokhoz kerülnek az egyes pénzbeli ellátások, így az ápolási díj, az időskorúak járadéka, az óvodáztatási támogatás kifizetése is.

A települési önkormányzatok szociális és gyermekjóléti feladatainak támogatása:

A pénzbeli ellátások terén fontos változás, hogy a jegyzői hatáskörben levő segélyek a jövőben "létalapként" egyesülnek.

A szakmai elképzelések szerint a létalap:

- alaptámogatási komponense nyújtana segítséget a kellő jövedelemmel nem rendelkező háztartásoknak úgy, hogy jövedelmüket egy meghatározott szintig kiegészíti (azaz ide tartozna a mostani foglalkoztatást helyettesítő támogatás, illetve a rendszeres szociális segély),
- kiegészítő támogatási komponense foglalná magába a háztartás társadalmilag elismert egyéb szükségleteinek biztosításához nyújtott támogatásokat (pl. a lakásfenntartási támogatást).

Az önkormányzatok kulturális feladatainak - ezen belül a kulturális javak védelme, a muzeális intézmények, a közművelődés és a nyilvános könyvtári ellátás - biztosításához a központi költségvetés 2013. évben (a korábbi évektől eltérően) önálló előirányzaton biztosít támogatást.

Mivel a törvénytervezet a fenti támogatásokkal kapcsolatban fajlagos összegeket nem szerepeltet, ezért jelenleg nem tudjuk megmondani, hogy ezeken a jogcímeken mekkora összegű támogatáshoz jutunk a következő évben.

A tervezet szerint a központosított előirányzatok között lesz lehetősége a települési önkormányzatoknak feladatellátást szolgáló fejlesztések (intézményfejlesztés, felújítás, óvodai, iskolai, utánpótlás sport infrastruktúra fejlesztés, közbiztonság növelését szolgáló fejlesztések) megvalósításához támogatást igényelni.

A helyi iparűzési adóbevétel, a ma rendelkezésre álló adatok alapján 2.000 eFt összegben tervezhető. Ez az összeg a 2012. évi tervtől 200 eFt-tal magasabb.

Az iparűzési adó mértéke (adóalap 0.9 %-a) 2013. évben nem változik.

Gépjárműadó esetében - figyelembe véve a korábban leírt indokokat - csak 400 eFt az önkormányzatot illető bevétel összege.

A magánszemélyek kommunális adójának törvény szerinti felső mértéke 26.628 Ft/adótárgy/év, jelenleg az önkormányzatnál az adó mértéke 2.000 Ft/adótárgy/év. Ezen a bevételi jogcímen a jövő évben 650 eFt tervezhető a rendelkezésre álló lajstromadatok alapján.

A fenti adónem esetében lehetősége van a Képviselő-testületnek az adók mértékének emelésére, tekintettel a következő év várható gazdasági nehézségeire.

Tivadar község Önkormányzatának 2013 évi koncepciója

Az adóbevételek realizálásában szerepet játszik az adóbehajtási és adóellenőrzési feladat ellátásának hatékonysága, a kintlévőségek minél nagyobb arányú beszedése is. Cél az adóbehajtási és adófeltárási, ellenőrzési tevékenység szorgalmazásával a lehető legkisebbre szorítani a hátralékállományt.

2013. január 1-től új adónem, a közművezetékek utáni építményadó bevezetését tervezi a Kormány, melyet az önkormányzati adóhatóságnak kell majd beszednie. (jelenleg az erre vonatkozó törvényjavaslat az Országgyűlés előtt van).

Adóalany az, aki az év első napján a közművezeték tulajdonosa, több tulajdonos esetén a tulajdonosok tulajdoni hányadaik arányában adóalanyok. Az adó mértéke a közművezeték nyomvonalának méterben kifejezett hossza. Az adó mértéke az adóalap minden megkezdett métere után max. 100 Ft/m.

Helyiségek bérbeadásából, 200 eFt bevétellel számolhatunk jövő évben.

Az intézményi működési bevételeket - Parkolási díjak, egyéb saját bevételeket, kamatbevételeket foglalja magába.

Bevételeinket ezen a jogcímen 2.800 eFt összegben tudjuk tervezni.

A felhalmozási bevételek: 100 e Ft, mely magába foglalja a bérleti díjakat.

A 2013. évi bevételi jogcímek a fentiek alapján jelentős csökkenést mutatnak. Ez szükségessé teszi az Önkormányzatnál, további tartalékok feltárását, a kiadási előirányzatok átgondolt és takarékos tervezését.

Kiadások:

A kiadások tervezésénél és a gazdálkodás folyamatában kiemelt szempont továbbra is a takarékosság és a hatékonyság érvényesítése. Alapvető szempont, hogy az önkormányzat zavartalan működését, a takarékosság maximális figyelembevételével biztosítsa.

Személyi kiadások:

A törvénytervezet nem tartalmaz az önkormányzati fenntartásban maradó intézmények közalkalmazottai részére bérfejlesztést, a köztisztviselők illetményalapja is marad a korábbi 38.650 Ft. A közalkalmazottak illetménypótlékjának számítási alapja 20.000 Ft marad. A béren kívüli juttatás a törvénytervezet szerint a közalkalmazottak részére adható, a köztisztviselők részére kötelező juttatás, melynek összege br. 200 eFt/fő és már magába foglalja a munkáltatót terhelő közterhek összegét is.

Ezeknek megfelelően kell elvégezni a személyi juttatások és járulékok tervezését, figyelembe véve a soros előreléphetésekből adódó kötelezettségeket.

A dologi kiadásokon belül legnagyobb hányadot a közüzemi díjak, élelmezési és karbantartási kiadások teszik ki, ezeket az előirányzatokat továbbra is kiemelt előirányzatként kell kezelni a dologi kiadásokon belül.

Az egyéb dologi kiadások esetében - tekintettel a gazdasági nehézségeinkre - fontos azok tételes megvizsgálása, a megtakarítási lehetőségek feltárása.

Tekintettel a szűkülő forrásokra a 2012. évihez képest a dologi előirányzatok emelésére nem látok lehetőséget.

A költségvetési egyensúly megtartása érdekében, az önkormányzat által korábban nyújtott - nem kötelező feladatokat szolgáló - támogatások 2013-ban sem tervezhetőek.

Várhatóan továbbra is nagy szerepe lesz likviditásunk biztosításában a folyószámla-hitelkeretnek. A Kormány önkormányzatok adósságkonszolidációjával kapcsolatos elképzeléseinek megvalósulása esetén önkormányzatunk következő évi pénzügyi lehetőségei kismértékben javulnának.

Felújítási és fejlesztési kiadások esetében arra kell törekednünk, hogy a már elnyert pályázatokhoz biztosítsuk a saját forrást és további pályázatot, a pénzügyi lehetőségek pontos mérlegelése után nyújtsunk csak be.

Összességében elmondható, hogy az önkormányzat gazdálkodásának feltételei nem fognak romlani a 2013. évben.

Jelentősebb célok és feladatok a 2013. évben:

- Az intézményeink működésének biztosítása maximális takarékosság mellett.
- Önkormányzati és intézményi bevételek maximalizálása.
- Pályázati lehetőségek kihasználása, elsősorban az önerőt nem igénylő pályázatok esetében.
- A folyamatban lévő pályázatok sikeres befejezése.
- Törekedni kell a már bevezetett adók esetében a bevételek maximalizálására. Az adók mértékének emelését még 2012-ben meg kell vizsgálni.

Határozati javaslat

Tivadar Községi Önkormányzat Képviselőtestülete, a 2013. évi költségvetési koncepciót elfogadja.

A 2013. évi költségvetést a vonatkozó, Országgyűlés által elfogadott jogszabályok alapján kell elkészíteni a koncepcióban megfogalmazott célok figyelembevételével.

1. A 2013. évi költségvetésben működési hiány nem tervezhető.
2. A működési kiadásainak biztosítása mellett, rendívül szigorú, takarékos gazdálkodás folytatására kell ösztönözni.

3. Az intézményi, ill. önkormányzati bevételeket maximalizálni szükséges.

Tivadar 2012. november 22.

Danó Sándor
polgármester

Anyakönyv 2012.

Születés: ***Máté Anna*** április 12.

Elhalálozás: ***Szabó Gyuláné*** április 8.
Kiss József április 20
Szoboszlai Béláné november 27.

TIVADARI HÍRMONDÓ
Tivadar Község Önkormányzatának lapja
Felelős kiadó: Tivadar Község Önkormányzata
Nyomdai munkálatok:
Infó-West Kft. Mátészalka, Tompa Mihály út 1.

A Tiszahát megmentője

Haas György

- 2012. március 30., péntek

Egy méltatlanul elfelejtett történet: Hogyan sikerült 1945-ben húsz magyar falut visszaszerezni a megszálló vörös hadseregtől?

Egy fiatal magyar főhadnagy, Kecskési Tollas Tibor a második világháború végén az életét kockáztatta azért, hogy a Bereg vármegye déli részét megszálló Vörös Hadsereg visszavonuljon a trianoni határok mögé.

Tizenöt évvel halála után sokan már és még ma sem tudják, ki volt Kecskési Tollas Tibor költő, író, lapszerkesztő. Fényes csillag volt az ’56-os emigráció egén, aki egész életében tollal és fegyverrel harcolt nemzete szabadságáért és a magyar demokrácia megmentéséért. Emlékszem, amikor hosszú emigráció után meghívót kapott Sopronból és Vas megyéből egy szerzői est megtartására; hosszú vándorút után tért vissza gyerekkorának álmai színhelyére, Sopronba, melyet csaknem olyan lelkesen szeretett, mint szülőfaluját, a Borsod megyei Barcát. Sopron adta meg Tollas Tibornak a nemzeti öntudatot, az a II. Rákóczi Ferenc katonai reáliskola, melynek udvarán a nagy fejedelem bronz arca biztatta hajdanán, hogy kiáltó szó legyen. Akik rajongva hallgatták verseit, az emigrációban éppúgy, mint visszatérte után hazájában, hallgatóit lenyűgözte jellemének kristályfénye. Pedig sokan közülük nem tudták, hogy Tollas Tibor, mint az 1945-ös új magyar honvédség főhadnagya, titkos megbízatással megmentette azokat a tiszaháti községeket, amelyeknek lakóit a Vörös Hadsereg egy lista aláírására kényszerítette, hogy kérjék ennek az országrésznek a Szovjetunióhoz csatolását.

A kormányfő levelét megírta

A történet még 1944. november 21-én kezdődött, azelőtt, hogy Debrecenben megalakult az Ideiglenes Nemzetgyűlés és az Ideiglenes Nemzeti Kormány. Dálnoki Miklós Béla kormánya óriási kihívás előtt állt, mivel létrejöttének napján Magyarországnak még fegyverszüneti szerződése sem volt a négy győztes szövetségi nagyhatalommal, amikor szembesülnie kellett Moszkva imperialista szándékaival. Hivatalba lépésének második hetében Dálnoki Miklós Béla miniszterelnök Kuznyecov vezérőrnagynak a következő levelet írta:

"A Magyar Belügyminisztérium a Bereg megyei magyar férfiak munkaszolgálatra való igénybevételéről az alábbiakat jelenti:

l. Bereg vármegyéből magyar férfiakat közel két hónappal ezelőtt munkaszolgálatra vitték. Beregszász városából és a szomszéd községekből, melyek a trianoni szerződés értelmében Csehszlovákiához tartoznak, november 19-én elvitték a 18-50 év körüli magyarokat. Ugyancsak elvitték Bereg vármegye trianoni területéről a beregszászi-városnaményi műúttól keletre eső községekből november 21-én a 18-50 év közötti férfiakat. Ez utóbbiak közül a papokat, ruszinokat, cigányokat, zsidó és görög katolikus vallásúakat visszaküldték Beregszászról a családjukhoz. A magyarokat Sztrijbe vitték, továbbá Szolyvára, ahonnan a csapi vasút mentén munkára osztották őket.

2. A munkaszolgálatra igénybe vett magyarok elhelyezése és élelmezése a beérkezett panaszok szerint nagyon gyenge. Sokan megbetegedtek, mert meleg ruha nélkül vannak.

3. Az érdekelt községek, ahonnan a magyar férfiakat munkaszolgálatra elvitték, a következők: Tarpa, Gulács, Jánd, Gergelyi, Tákos, Csaroda, Márok, Hete, Fejércse, Tivadar, Barabás, Vámosatya, Tiszakerecseny, Beregdaróc, Beregsurány, Nagybánya. A már hosszú idő óta munkaszolgálatra igénybe vett magyar férfiak hazabocsátása szükségessé vált, amiért ezeknek hazabocsátását kérem elrendelni.

Debrecen, 1945. január hó 7.

Tisztelettel: Miklós Béla Miniszterelnök"

A magyar kormányfő levele nem érte el a célját, semmilyen pozitív reakció Moszkva részéről nem történt. A hivatalos magyar közigazgatási vezetők fáradozásai sem hozták meg a kívánt eredményt. Ezt mutatja Erős Jánosnak, Szabolcs és Szatmár vármegye főispánjának fáradozásai. A főispán a Szolyvára elhurcoltak érdekében Ungváron tárgyalást folytatott az Ukrán Nemzeti Tanács elnökével, Tirujanica úrral. Ugyanakkor egyre több jelentés érkezett Debrecenbe a kormányhoz, melyek azt bizonyították, hogy ez a terület egyre inkább szovjet irányítás alá kerül és Kárpát-Ukrajnának nevezték el. A rendőrség teljesen ukránokból állt. Moszkva csehszlovák bankjegyeket adott ki.

A Tiszaháton éppen úgy, mint Kárpátalján, a férfiak zömét elhurcolták, gyűjtőtáborokba osztották be. Az emberek összeszedése névtelen feljelentések alapján történt. A feljelentések egyszerűen fasisztának nevezik az elhurcolásra kijelölt személyeket.

A Tisza lett volna a végső határ

Moszkvában 1945 nyarán az a döntés született, hogy a trianoni határokon kívül újabb magyar területeket kebeleznek be. Amikor 1945. augusztus 16-án délután ukrán csapatok átlépik a trianoni határt, azokban az órákban állt Tollas Tibor a Honvédelmi Minisztérium igazoló bizottsága előtt, és fogadták el a demokratikus honvédség szolgálatára. Ezen a napon ukrán csapatok támadást intéztek az új magyarországi közigazgatási intézmények ellen. Vásárosnaményból este 20 óra 50 perckor, Nyíregyházáról 22 óra 30 perckor ukrán csapatok tehergépkocsikon előrenyomulva megszállták Beregsurányt, majd Tarpát, Barabást, Csarodát, Tiszaszalkát. Ezen csapatok a határőrséget, a rendőrséget lefegyverezték, és a Tiszán át a közlekedést beszüntették.

Dálnoki Miklós Béla miniszterelnök 1945. augusztus 20-án levelet intézett Vorosilov marsallnak, a Szövetséges Ellenőrző Bizottság elnökének. A leveléből meg lehet tudni, hogy a Tiszaszalkán állomásozó fegyveres ukrán csapatok a polgári lakosság között szavazócédulákat osztottak szét és kényszerítették őket, szavazzanak arra, hogy a terület Kárpát-Ukrajnához csatoltassék. A köztisztviselőket is felszólították, hogy amennyiben nem akarnak Kárpát-Ukrajna állampolgárai lenni, úgy augusztus 17-én reggelig hagyják el állomáshelyüket. Ez a sors várt a korábbi rendőrségi apparátusra is. De várható volt, hogy újabb ukrán erők fogják a közeljövőben a trianoni határt átlépni. A beszerzett hivatalos jelentések szerint indoklásul felmutatták az Ukrán Nemzeti Tanács határozatát, amely szerint ezen a határszakaszon a Tisza lenne a végleges határ. A megszállást egy őrnagy parancsnoksága alatt, mintegy zászlóaljnyi erő hajtotta végre.

A Tiszahát megmentője

Az Ideiglenes Nemzeti Kormány hírszerzési lehetőségei erősen korlátozottak voltak, mivel a kabinet megszületésekor mindazok, akik kinevezésre kerültek a HM 40-es osztályába, a Veres Pálné utcában székeltek, és feladatuk volt a nemzeti kormány hírszerzési és elhárítási feladatainak a szolgálata. Ezzel szemben volt a szovjet megszállók, a kommunista párt által irányított HM Katonapolitikai Osztály a kommunista Pálffy György vezetésével, s ennek éppen a HM 40-es osztálynak a likvidálása volt a feladata. Ebben a helyzetben kapta Tollas Tibor azt a titkos megbízatást, hogy mint hadtápos tiszt menjen el erre a területre, és derítse fel, hogy Moszkva, a magyar kommunisták segítségével, milyen módszerekkel kényszeríti az ott élő lakosságot a Magyarországtól való elszakadásra.

A Tiszaháton történtek felderítésével Röder Jenő altábornagy Kecskés Tibort bízta meg. Röder Jenő ny. altábornagy 1967. február 4-i nyilatkozatában erről így írt: *"Alulírott Röder Jenő ny. altábornagy igazolom, hogy Kecskési Tibor volt soproni reáliskolai növendékemet, mint főhadnagyot 1945-től 1945-ös új Magyar Honvédség 46 nyaráig a Honvédelmi Minisztériumba magamhoz vettem beosztásba. Én őt mind nemzeti, mind emberi vonatkozásban mindig a legmegbízhatóbbnak ismertem, tudtommal a Miniszterelnökség megbízásából bizalmas feladatként az északkeleti határszélen végezte munkáját."*

De mielőtt Kecskési Tibornak megtörtént 1945-ben az igazolása, már megvoltak az egyéni tapasztalatai a Bereg vármegyében lejátszódott eseményekről. 1944 végén, az akkori hadseregvezetéstől azt a parancsot kapta, hogy az 1. magyar hadsereg mögött felállított Tisza-vonalon a hídőrségi parancsnoki feladatot lássa el, ehhez tartozott Tiszaújlak hídja és Tivadarnál egy híd. *"1944 októberében Tiszaújlak és Tiszabecs községekből visszavonulóban a 117-es tábori csendőrzászlóalj kötelékében szakasz-, majd századparancsnok lettem. Magunkkal hoztuk az újlaki gyógyszerész családját… Ők, a Roykó-család tagjai oroszul, németül és magyarul tökéletesen beszéltek." "Egy ízben a Roykó-család mentette meg arányérzékével a századot attól, hogy a Bő-i repülőtér alláknázott kifutópályájára ráhajtsák valamennyiünket. Később a legénység lassacskán szétszéledt, ki-ki hazafelé tartott, én április végén értem el Tiszabecsre. A Tisza túlpartjára eső Tiszaújlakra valók voltak Roykóék. De Tiszabecsen kiderült, hogy a kárpátaljai területet időközben a Szovjetunióhoz csatolták. Tiszabecsen tanácstalanul várakozva, nem tudtuk ugyanis, hogy mitévők legyünk, döbbenetes híreket kaptunk. 1944 decemberében a vásárosnaményi járáshoz tartozó községeket és három további falut, Tiszabecset, Uszkát és Milótát, a Tisza innenső oldaláról a kárpátaljai területhez csatolták a megszálló orosz csapatok és rögtön szovjet közigazgatást vezettek be."*

Tíz év börtön a honmentésért

Ezt követően Tollas Tibor azonnal Budapestre utazott, hogy jelentést tegyen a minisztériumban. Röder Jenő altábornagy azonnal azzal a titkos megbízatással látta el, hogy mint a minisztérium élelembeszerző tisztje teljes titoktartással további adatokat szerezzen be a térségben. A további adatok alapján a kormány magyar érzésű vezetői eljuttatták a jelentéseket a Szövetséges Ellenőrző Bizottság angol és amerikai tagjaihoz, és így sikerült a Nagy Ferenc-kormánynak elérni, hogy a szovjetek a húsz tiszaháti községből is kivonták csapataikat és közigazgatási szerveiket, de az elhurcolt férfiak közül csak a húsz évnél fiatalabbakat és az 55 évnél idősebbeket engedték haza. Ez az óriási embervesztesége a hivatalos statisztikai adatokból is kitűnik. Kárpátalján a húszéves csehszlovák uralom ellenére az 1941-es népszámlálás szerint 285 ezer magyart, az 1965-ös adatok szerint viszont már csak 157 ezret és az 1970-es népszámlálás szerint 110 ezer magyart tartottak nyilván.

Későbbi kutatások bebizonyították, hogy a szolyvai haláltáborban miért haltak meg olyan sokan tífuszban. A táboron át északról folyt be a Latorca, amelybe a környék latrináinak tartalmát öntötték be, és ebből a szennyezett vízből kellett inniuk a tábor lakóinak. Az élelmezés is annyira gyenge volt, hogy sokan azért pusztultak el, mások a hidegtől, amit hiányos öltözékben kellett elviselniük, megint mások az embertelen munkától.

További értékes dokumentumok bizonyítják, hogy Moszkva miképpen fogadta a Nagy Ferenc-kormány erőfeszítéseit az 1946-os párizsi béketárgyaláson. Kertész István, a Külügyminisztérium által kijelölt Békeelőkészítő Bizottság vezetője Auer Pál párizsi követnek írta levelében: *"Budapesten javasoltuk a szovjet kormánynak Kárpátalja déli részének visszacsatolását Magyarországhoz. Puskin ezt kereken elutasította. Néhány nap múlva a szovjet csapatok Kárpátaljáról bevonultak a Tiszahátra, és ott megszálltak néhány községet. Azokat rövid időn belül kiürítették. Ez nyilván figyelmeztetés volt, hogy többet is veszíthetünk, hogyha a magyarlakta területek visszacsatolását kérjük."*

Röder Jenő altábornagyra egyre nagyobb nyomás nehezedett az oroszok és a Pálffy György vezette katonapolitikai osztálytól, hogy rendelje vissza Kecskési Tibort a Tiszahátról. Miután a nemzeti érzelmű katonai vezetést eltávolították a Honvédelmi Minisztériumból, koncepciós perben először nyolc évre, majd tízesztendős szabadságvesztésre ítélték Tollas Tibort. Csak 1956 nyarán szabadult ki a politikai perek felülvizsgálatakor, de még az emigrációban is igyekeztek vád alá vonni, amelynek Nagy Ferenc volt kisgazdapárti miniszterelnöknek az Amerikában tett nyilatkozata vetett véget.

Nyilatkozat

Alulírott Nagy Ferenc volt magyar miniszterelnök igazolom, hogy Kecskési Tollas Tibort az 1945-ös és 1946-os esztendőkből ismerem, aki akkor mint a demokratikus honvédség főhadnagya különleges megbízást kapott tőlem és a honvédelmi minisztertől, hogy a Bereg megyei orosz csapatok által megszállt és közigazgatásilag kisajátított községek elhurcoltjai érdekében felderítést végezzen.

Kecskési Tollas Tibor ezt a feladatot a legnehezebb körülmények között mindvégig becsületes magyar munkával végezte még akkor is, amikor a katonapolitikai osztály és az államvédelmi szervek erre fölfigyeltek. Jelentései nagyban hozzájárultak ahhoz, hogy az akkori Szövetséges Ellenőrző Bizottság közreműködésével sikerült elérni, hogy a területeket újból visszacsatolják az anyaországhoz. Tudomásom szerint a későbbiekben ez volt az igazi oka annak az üldözésnek, melyet ellene az ÁVO megindított s mely később börtönbe juttatta.

Washington, 1966. február 25-én

Nagy Ferenc
v. miniszterelnök

Múltidéző

Istentiszteleten 1979. *Id.Dávid Jánosné, Lőrincz Tamásné, Varga Tamás, Varga György, Csapó Kálmán, Gacsályi Károly, Csapó Kálmánné, Gacsályi Károlyné, Vincze Sándorné, Kiss Lajosné*

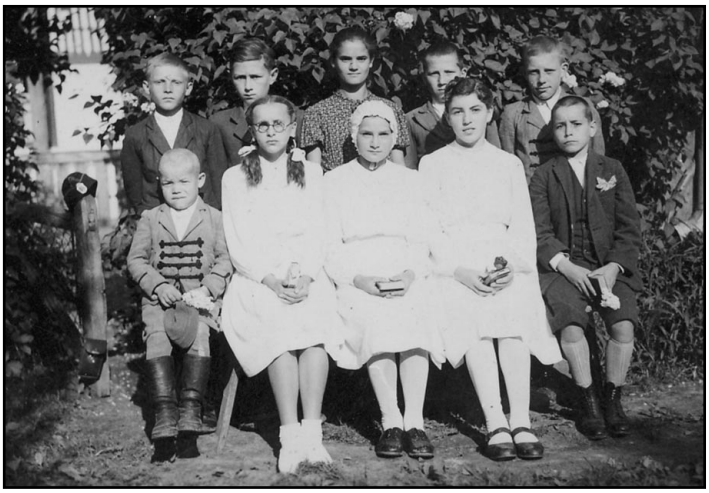

Konfirmálók 1944. *Kozma József, Csapó József, Jónás Irén , Gönczi Sándor, Koncz Pál, Kovács Zoltán, Koncz Ida, Szécsi Bözsi, Szűcs Erzsébet, Király Viktor*

Boldog időskor 1962. *Szoboszlai József és felesége, Irma néni*

Árvíz Tivadarban 1947-48. *Levonulóban az ár, apa és lánya visszatérnek. Fábián József és lánya, Emília*

Pósa Lajos: Haza

Tudjátok-e, mi a haza?
Az a hajlék, hol születtünk,
Hol a dajka altatóan
Dúdolgatott dalt felettünk,
Hol az ákác lombja borul
Ablak alatt az ereszre,
S eresz alján csicsereg a
Villásfarkú vidor fecske.
-Bárhová visz szerencsétek,
Ezt a hazát szeressétek!

Tudjátok-e, mi a haza?
Az az udvar, hol tipegtünk
S gyönge kézzel a homokból
Arany várat építettünk.
Az a kis kert, hol virágot
Kötözgettünk bokrétába,
S bokrétásan szenderegtünk
Rózsabokor árnyékába.
-Bárhová visz szerencsétek,
Ezt a hazát szeressétek!

Tudjátok-e, mi a haza?
az a templom, Isten háza,
Hol az ének szárnyain szállt
Lelkünk föl a mennyországba,
Ahol együtt imádkoztunk,
Szüle, gyermek, testvér, rokon,
Hallgattuk a pap beszédét
S hit ragyogott az arcokon.
-Bárhová visz szerencsétek,
Ezt a hazát szeressétek!

Tudjátok-e, mi a haza?
Erdő, mező, berek, liget,
A mormoló habok közül
Ránk mosolygó tündérsziget,
Kárpátoknak büszke bérce.
A Tisza és Duna tája,
Minden kicsi rögöcske.
Árpád vére hullott rája.
-Bárhová visz szerencsétek,
Ezt a hazát szeressétek!

Tudjátok-e, mi a haza?
Az a játszóhely a dombon,
Hol labdáztunk, kergetőztünk.
A haza az édes otthon.
Az a falu, az a város,
Hol vesszőn lovagoltunk,
Az a határ, hol kalappal
Tarkaszárnyú lepkét fogtunk.
-Bárhová visz szerencsétek,
Ezt a hazát szeressétek!

Tudjátok-e, mi a haza?
Kéklő hegyek koszorúja,
Hol a pásztor furulyáját
Édes-búsan fújja-fújja.
Hol a tölgyek mohos alján
Kék ibolyák illatoznak,
Gyöngyöket szór kristályvize
A zuhogó patakoknak.
-Bárhová visz szerencsétek,
Ezt a hazát szeressétek!

Tudjátok-e, mi a haza?
Délibábos arany róna,
Hol a szellő, messze síkon,
Sárga kalász ringatója,
Hol a népnek verítékét,
Issza be a föld göröngye,
Kenyeret ad, áldást terem
Munkájának hulló gyöngye.
-Bárhová visz szerencsétek,
Ezt a hazát szeressétek!

Tudjátok-e, mi a haza?
Mindnyájunknak szent bölcsője,
Őseinknek pihentető,
Szép virágos temetője,
Mindnyájunknak édesanyja,
Híven ölel keblére…
Érte éljünk, ha kell, haljunk!
Áldás minden porszemére!
-Bárhová visz szerencsétek,
Ezt a hazát szeressétek!